

κομεῖον, τοὺς δὲ δευτέρους καὶ τοὺς συνεργοὺς αὐτῶν νὰ τιμωρήσῃ παραδειγμάτικῶς ἐκπληροῦσα οὕτω καθηκον ἐπιβαλλόμενον αὐτῇ παρὰ τῶν νόμων τῆς πολιτείας ἡς ἐτάχθη φρουρός.

ΑΡΓΙΑ

Τὴν ἀργίαν οἱ ἀρχαῖοι "Ελλήνες ἑταῖροιν αὐτηῖς διὰ τοῦτο καὶ τὴν κατηγορίαν ὠνόμαζον" Ἀργίας Γραφήν. Ἀλλὰ μόνες καὶ ἀργοὶ κατεδιώκοντο ἐν Ἀθήναις ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων· ἦν δὲ πᾶς τις ὑπόχρεως ν' ἀποδεῖξῃ ὅθεν βιοῖ (Ἡροδ. B. 177)· κατὰ μέν τινας καὶ ὁ Δράκων αὐτὸς εἶχε θέσει νόμους κατὰ τῆς ἀργίας, κατ' ἄλλους δὲ ὁ Σόλων λαβὼν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων τὸν νόμον τοῦτον εἰσήγαγεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, κατ' ἄλλους πάλιν ὁ Πεισίστρατος πρῶτος ἔθηκε νόμον τοιούτον ἐν Ἀθήναις (Πλούτ. σελ. 31). Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, δοτις ἀργίας νόμοις ὡνομάζεται, οἱ πένητες πάντες ὥφειλον ν' ἀποδεῖξωνται μετήχοντο ἔντιμόν τι ἐπάγγελμα, ἐξ οὐ ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν (Ἴσοκρ. ἀρειοπαγ. 17). Εάν τις ἐζημίου τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ ἔνεκα τῆς ἀργίας του εἰσήγετο εἰς δίκην ἐνώπιον τοῦ ἀρχοντος ἐπωνύμου, οὐ μόνον ὑπὸ μέλους τινὸς τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὅποιουδήποτε πολίτου (Δημοσθ. κ. Εὐθουλ. σελ. 1308). "Οτε ὁ Ἀρειος Πάγος εἶχεν ἔτι πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ φαίνεται διτὶ ὁ ἀρχῶν εἰσῆγε τὴν κατηγορίαν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο. Ὁ κατὰ πρῶτον ἐπ' ἀργίᾳ κατηγορούμενος ἐτιμωρεῖτο διὰ ζημιάς (Πολυδ. H. 42). Κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Δράκοντος κατεδιάζετο εἰς ἀτιμίαν καὶ ὁ ἀπαξ ἀργίας ἔνοχος κρινόμενος (Πλούτ. ἀπέτ.)" Ο νόμος οὗτος ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ Σόλωνος τάξαντος ἀτιμίαν, ἐπὶ τῷ τρίτῃ ἀργίᾳ καταδεικασμένῳ.

"Ἐπειδὴ εἰς τὸν Ἀρειον Πάγον ἦν διαπεπισμένη ἡ καθόλου ἐπιτήροις τῆς διαγωγῆς τῶν πολιτῶν, ἡδύνατο νὰ ἐπεμβαίνῃ καὶ εἰς τὰ τῆς ἀργίας, καὶ ἀν δὲν εἰσῆγε τις εἰς αὐτὸν κατηγορίαν κατὰ ἐνόχου. Ὁ Αἰλιανὸς ἀναφέρει (11. ιστ. Δ. I.) διτὶ παρόμοιος νόμος ὑπῆρχε καὶ εἰς τὰς Σάρδεις.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΙ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΗΥΔΑΣ ΤΗΣ ΜΕΚΚΑΣ

"Εάν τὸ δέκατον τῶν δσων περὶ τῆς Μέκκας λέγονται ἡσταν ἀληθῆ, ἡ «Μήτηρ τῶν πόλεων», θὰ ἡξίζετον κόπον ἐπισκέψεως καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπωτάτης τῆς γῆς γνωνίας, μεθ' ὅλην τὴν ἀθλιότητα τῶν μέσων πρὸς οἰκησιν τὰ ὄποια θὰ εὑρισκέτις ἀφικνούμενος ἐκεῖ. Τὸ κέντρον τὸ ἐπισύρον μᾶλλον τὴν περιέργειαν εἶναι τὸ Βεΐτ Ούλλαχ, ἡ τὸ Μέγα Τζαμίον, τὸ μόνον δημόσιον ἐν τῇ πόλει οἰκοδόμημα, δυνάμενον νὰ χωρήσῃ ἐν αὐτῷ 35,000 ἀνθρώπων· δὲ πυρὴν τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς λατρείας ἐντὸς τοῦ Τζαμίου εἶναι ἡ Καάβα, ἐπίμηκες λίθινον οἰκοδόμημα, 36—40

ποδῶν ὑψούς, 18 βημάτων μήκους, καὶ 14 πλάτους. 'Ο ἀληθῆς μωαμεθανὸς, ἐὰν Τούρκος, Ἀραβός, Ἀφγανός, Πέρσης ἢ Ἰνδός ἢ οὔτος, πιστεύει ὅτι καλύπτει αὐτὴν τὸ μέρος ἐφ' οὗ ὁ Ἀδάμ ἐτέλεσε τὴν πρώτην τῆς λατρείας πρᾶξιν μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς Ἐδέμ έξωσιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἐκ μετανοίας πρώτη αὕτη αὐτοῦ προσευχὴ, ἐγένετο ἐντὸς σκηνῆς ἐπὶ τούτῳ σταλείσης πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Καθόσον αἱ σκηναὶ δὲν εἶναι διαρκεῖς ἢ σταθεραὶ, ὁ Σήθ, ὁ οὐδὲς αὐτοῦ, ἥγειρε στερεώτερον οἰκοδόμημα, βραδύτερον δὲ ὁ Ἀβραὰμ καὶ Ἰωσήφ εἰσάγονται ὅπως τελέσωσι ἔργα τινα τεχνίτου σχετικῶς πρὸς τὴν Καάβαν. Ἐντὸς τοῦ ιεροῦ τούτου πυρῆνος ὑπάρχει, ἵνα εἴπωμεν οὕτω, σπόρος ἔτι ιερώτερος — ἡ περίφημος μέλαινα λίθος, περὶ ἣν κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν χιλιάδες προσκυνητῶν συνωθοῦνται βιαίως νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ὀθούμενοι, ἀγκωνίζομενοι, υβρίζοντες ἀλλήλους, ὅπως δυνηθῶσι νὰ ψαύσωσι μόνον, ἢ διπερ θερμότερον ποθοῦσιν, ἀσπασθῶσιν αὐτὴν. Οἱ Μωαμεθανοὶ κηρύττουσιν ὅτι ἔλαβε τὸ χρῶμα τῆς ἐκ τῶν ἀπείρων ἀσπασμῶν τοὺς ὅποιους ἔλαβε, ἀλλ' ὁ Barckhardt ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡτο ἡ φαιστιώδους καταγωγῆς, ἐνῷ ὁ Burton, ὁ γνωστότατος ἀγγλος περιηγητής, δοτις μετέβη ἐκεῖ μεταφιεσμένος προσκυνητής, καὶ παρετήρησεν αὐτὴν ἐκ τοῦ πλησίον ἐνῷ προσεκύνει αὐτὴν ταπεινῶς (ώς οἱ συνάδελφοι αὐτῷ προσκυνηταὶ ἐγόμιζον) ἐξῆλθε πεπεισμένος ὅτι ἡ ἀγία αὐτὴ λίθος ἡτο δερόλιθος. Ἡ Καάβα ὡς τώρα ἔχει, ἐκτίσθη τὸ 1627, ἀκριβῶς χίλια ἔτη μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Μέκκας ὑπὸ τοῦ προφήτου.

Πᾶς ἀληθῆς μωαμεθανὸς ἀποφασίζει νὰ ἐπισκεψθῇ τὴν Μέκκαν πρὶν ἢ ἀποθάνῃ, καὶ δοτις δήποτε δὲν κατέχεται ὑπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου πάθους χαρακτηρίζεται ὑπὸ «τῶν πιστῶν» ὡς ἐδραίος ἢ χριστιανὸς — χαρακτηρισμοὶ οὗτοι, οἵτινες, περιάπτουσι τὴν ἐσχάτην περιφρόνησιν. Τὸ θέρος καραβάνια διασχίζουσι τὴν ἔρημον τῆς Ἀραβίας ἀπὸ πάντων τῶν μερῶν τοῦ μουσουλμανικοῦ κόσμου, εἰς τινα δ' ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ιερᾶς πόλεως ἔκαστος προσκυνητής ὑφίσταται τὴν τελετὴν τοῦ Ἐλ-Ιχράμ — ἡτοι, ἐν τινι μιστάτῃ, ἢ ώριμένῳ σημείῳ, πρέπει ν' ἀπορρίψῃ τὴν συνήθη αὐτοῦ περιβολὴν καὶ νὰ ἐνδυθῇ τὸ λευκὸν ἐνδυμα τοῦ χατζή ἢ ἡτοι προσκυνητοῦ. Κατὰ πρῶτον ξυρίζεται κατὰ τὴν κεφαλήν, κόπτει τοὺς δύνυχάς του, καὶ στρίφει τοὺς μύστακας· εἶτα λούεται, καὶ ἀλείφεται μὲ ἀρωματικὸν ύγρον. Τὸ ἐνδύματα εἶναι ἀπλοῦν συνιστάμενον ἐκ δύο νέων λευκῶν ὄθονῶν ἢ μάκτρων — ὡς τινες ταῦτα καλούσι — ἔκαστον ἐξ ποδῶν μήκους καὶ τριῶν καὶ ἡμίσεως πλάτους, καὶ κεκοσμημένων δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν καὶ κροσσῶν. Τὸ Ιζάρ ἢ ὑπενδύτης, περιβάλλει τὸ στέρνον· τὸ δὲ ἐπικάλυμμα καλούμενον ὁ ίδιος, ἔριπτεται ἐπὶ τῆς ὁργανῆς καὶ στερεοῦται διὰ κόμβου εἰς τὸ δεξιὸν πλευρόν, ἀφίνον τὸν βραχίονα καὶ τὸν ὄμοιον γυμνά. Τελειωθεῖσης τῆς διακοσμήσεως ταῦτης, τὰ πρόσωπα τῶν προσκυνητῶν στρέφονται πρὸς τὴν Μέκκαν ἔκαστος δ' ἐπιτάσσεται νὰ ἐκφωνήσῃ τὴν ἐ-